

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	ส. ๑ ๖๗
รับที่ 15031	ก ๒๕
วันที่ 6 ต.ค. 2560	150๓

ที่ ศธ ๐๓๐๒/ ๕๕๕๗

กระทรวงศึกษาธิการ
กทพ. ๑๐๓๐๐

๖ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ผลการพิจารณา เรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทย
ของคณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๒๔๑๕๗ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการ ขอเสนอผลการพิจารณา เรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทย ของคณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง) กำกับการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เสนอรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทย ของคณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และรองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีคำสั่งมอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานหลักรับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงการคลัง กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงบประมาณ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอแนะดังกล่าว

๑.๒ กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดประชุม เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๐ เพื่อพิจารณาข้อเสนอดังกล่าวร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะหน่วยงานหลักรับข้อเสนอไปพิจารณาร่วมกับ กระทรวงการคลัง กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงบประมาณ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอดังกล่าว พร้อมรวบรวมและสรุปผลการพิจารณาในภาพรวม และนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่ได้รับมอบหมาย

/๓. ความเห็น...

๓. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงศึกษาธิการ ได้พิจารณารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบาย ยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทย ของคณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ร่วมกับกระทรวงการคลัง กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานปรมาณ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในประเด็นต่างๆ และมีความเห็นต่อรายงานดังกล่าวสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ที่ประชุมส่วนใหญ่เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ แต่อย่างไรก็ตาม ได้ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในบางประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

๑) แนวคิดในการจัดทำยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา

การจัดทำยุทธศาสตร์ควรคำนึงถึงบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยเฉพาะ ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้น การศึกษาจะต้องปรับเปลี่ยนไปตามกระแสของโลก คนรุ่นใหม่ต้องสามารถเรียนรู้เพื่อให้เท่าทันและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

๒) ปรับปรุงกฎหมายและโครงสร้างการปฏิรูปการศึกษา

บทเรียนจากการกระจายอำนาจการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัย ทำให้ทราบว่า เมื่อมีการกระจายอำนาจแล้ว มหาวิทยาลัยต้องมีความรับผิดชอบ (Accountability) โดยปัจจุบัน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา พบปัญหาเรื่องร้องเรียนเป็นจำนวนมาก กรณีสถานศึกษาที่จะปรับให้มีการบริหารจัดการแบบนิติบุคคล จึงควรให้ความสำคัญกับประเด็นดังกล่าวและต้องมีการเตรียมความพร้อมระบบคัดกรองโรงเรียนที่พร้อมเพื่อดำเนินการนำร่อง และศึกษา/ประเมินข้อดี-ข้อเสียด้วย ซึ่งจะเชื่อมโยงกับการจัดสรรงบประมาณ ที่เน้นเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเป้าหมาย จึงต้องมีการกำหนดตัวชี้วัด โดยเฉพาะเรื่องการยกระดับคุณภาพการศึกษา ควรดำเนินการให้เป็นรูปธรรม มีแผนการพัฒนาคู่กับแผนงบประมาณ และกำหนดมาตรการโดยคำนึงถึงความคุ้มค่าเป็นหลัก

๓) ปรับปรุงระบบหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

ปัจจุบันมีปัญหาการเปิดหลักสูตรที่ไม่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ในอนาคตและบริบทการเปลี่ยนแปลง เช่น การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร อัตราการเกิดลดลง ผู้สูงอายุ เพิ่มขึ้น ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ดังนั้น หลักสูตรของแต่ละระดับการศึกษาจะต้องมีการปรับให้เหมาะสม ทั้งในเรื่องของวิชาชีพ วิชาการ และวิชาชีพ ปรับระบบการศึกษาให้มีความเชื่อมโยงและยืดหยุ่น เพื่อให้ผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาสามารถเรียนข้ามสายได้ เพื่อให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง สามารถเพิ่มช่องทางอาชีพตามความสามารถและความถนัด

สำหรับหลักสูตรการศึกษา International Baccalaureate หรือ IB Diploma Program ที่เสนอไว้ในรายงานดังกล่าว เมื่อผู้เรียนจบการศึกษาแล้ว ควรมีแนวทางการศึกษาต่อในระดับสูงที่ชัดเจน

๔) พัฒนาอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาชาติ

การผลิตและพัฒนากำลังคนในปัจจุบัน โดยเฉพาะสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีการสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนในลักษณะทวีภาคีมากขึ้น และควรให้ความสำคัญในการจัดทำฐานข้อมูล Demand-Supply โดยประสานการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕) พัฒนาชุมชนและสังคมการเรียนรู้

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องปรับบทบาทให้เป็นหน่วยงานในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ให้กับประชาชนทุกกลุ่ม รวมทั้งส่งเสริมให้มีการฝึกฝนทักษะอาชีพ เพื่อให้มีงานทำและมีรายได้

/๖) ปรับระบบ...

๖) ปรับระบบการคลังเพื่อการศึกษา

การจัดสรรงบประมาณ รัฐบาลมีการจัดทำยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณที่แบ่งเป็น ๒ มิติ คือ ๑) Function (พื้นฐาน) และ ๒) Agenda (บูรณาการ) และปัจจุบันมีการจัดสรรเพิ่มเติมเป็นแผนการจัดสรรรายภาค โดยพิจารณาจุดเน้นแต่ละภาค ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องพิจารณาโครงการเพื่อสนับสนุนจุดเน้นการดำเนินงานดังกล่าว และจัดการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของภูมิภาคมากยิ่งขึ้น นอกจากนั้น เรื่องคุปองการศึกษา ต้องศึกษาให้รอบคอบ โดยพิจารณาต้นทุนค่าใช้จ่ายรายหัวให้ชัดเจน

๓) กระจายโอกาสและการมีส่วนร่วมทางการศึกษา

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในแต่ละระดับควรมีแนวทาง/กลไกในการสร้างร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งควรให้ความสำคัญกับบทบาทในฐานะของผู้จัดการศึกษาของบุคคล คณะบุคคล และองค์กรต่างๆ เพื่อให้ภาคประชาสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น และควรให้ความสำคัญกับผู้เรียนที่เป็นกลุ่มเฉพาะ ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล ที่ต้องมียุทธศาสตร์การจัดการที่แตกต่างตามบริบทของพื้นที่ ซึ่งกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนได้ดำเนินการแก้ปัญหาดังกล่าว เพื่อเพิ่มโอกาสให้กับเด็กที่อยู่ห่างไกล และมุ่งเสริมความรู้ให้เท่าทันโลกยุคปัจจุบัน แต่ยังคงดำรงชีวิตอย่างมีความสุขในชุมชนของตน

๔) พัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ

การพัฒนาครูควรทำอย่างเป็นระบบในระยะยาว เพื่อให้ได้ครูที่ดี มีทักษะสามารถเป็นผู้ชี้แนะ จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สามารถดึงศักยภาพและกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์ แสดงความสามารถตามความถนัดได้เต็มตามศักยภาพ พัฒนาระบบการเรียนการสอนให้เป็น Active Learning เน้นให้เด็กค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้มีระบบครูพี่เลี้ยงที่ทำหน้าที่คอยช่วยเหลือ ดูแล ให้คำแนะนำสำหรับครูรุ่นใหม่ในด้านการสอน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ รวมทั้งเร่งสร้างครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีจิตวิญญาณความเป็นครูมากกว่าการให้ความสำคัญเรื่องการทำผลงาน ซึ่งสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาได้พัฒนาคุณภาพครูให้เป็นที่ยอมรับของสังคม โดยมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเป็นฐาน มีการจัดทำสมรรถนะครูแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อให้ครูมีมาตรฐานที่ใกล้เคียงกัน เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายสุดท้าย คือ ผู้เรียนที่มีคุณภาพ

๕) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ควรเร่งจัดทำระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับ ๑) การผลิตและความต้องการกำลังคน ๒) แผนการผลิตครูและความต้องการใช้ครู ๓) ข้อมูลผู้เรียน ที่สามารถบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกระทรวงและหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้การผลิตและพัฒนาากำลังคนตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ แผนพัฒนาการศึกษาของอุดมศึกษามีการปรับเป้าหมายการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน คือ ไม่เพียงจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่อยู่ในวัยเรียน ในช่วงอายุ ๑๘ - ๒๔ ปีเท่านั้น แต่ยังรวมถึงผู้ที่อยู่ในวัยแรงงานที่จะกลับมาศึกษาใหม่ (Re-educate)

นอกจากนี้ ในการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ ควรต้องมีการศึกษาความเหมาะสมของรูปแบบและมีการพิจารณาให้รอบคอบ เนื่องจากมีผลกระทบต่อภาระงบประมาณในระยะยาว

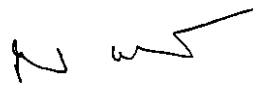
/๔. ข้อเสนอ...

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ขอเสนอผลการพิจารณาเรื่อง
ข้อเสนอเชิงนโยบายยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทย ของคณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา
สถานิติบัญญัติแห่งชาติ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
สำนักนโยบายและแผนการศึกษา
โทร. ๐ ๒๖๖๘ ๗๑๒๓ ต่อ ๒๔๖๑
โทรสาร ๐ ๒๒๔๓ ๒๗๘๗